

**TATABÁNYA MEGYEI JOGÚ VÁROS JÓZSEF ATTILA MEGYEI ÉS
VÁROSI KÖNYVTÁR**

Szakmai beszámoló

**a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiumához
benyújtott pályázat teljesítéséről
(Pályázati azonosító: 204107/00241)**

**Komárom-Esztergom megye kistépelülésein KönyvtárMozi program lebonyolítása
2017. január 2. — 2017. december 31.**

A KönyvtárMozi szolgáltatás Komárom-Esztergom megyében 2016-ban 9 településen működött, 2017-ben bővítettük a szolgáltatást 5 helyszínnel. Így már 14 kiskönyvtárban várta nézőit ez a lehetőség: Ácsteszér, Bajna, Bakonysárkány, Dömös, Dunaalmás, Keszölc, Máriahalom, Mocsá, Naszály, Pilismarót, Szákszend, Tardos, Tarján és Vértestolna településeken.

Eddig zömmel véletlenszerűen zajlottak a vetítések, nehéz volt megtalálni a célközönséget, és kialakítani a projekt kereteit. Az NKA pályázatának köszönhetően támogattuk a települések könyvtárosait ebben a munkában, átgondoltabban szerveztük a vetítéseket, továbbá olyan kísérő programokkal társítottuk, amelyek becsalogatták a nézőket a KönyvtárMoziba. Kiemelten kezeltük a József Attila Megyei és Városi Könyvtár öko-arculatához kapcsolódó „zöld” filmek vetítését, valamint a gyerekfoglalkozásokhoz köthető vetítéseket.¹

Komplex programot dolgoztunk ki a települések számára. Ugyanazt a 12 filmet vetítettük mindenhol, a kapcsolódó programok is ugyanazok voltak. 2017 elején minden érintett településnek elküldtünk egy KönyvtárMozi-csomagot, mely a vetített filmek adatai, kritikái mellett a filmvetítéshez kapcsolódó foglalkozások óravázlatait tartalmazta, és ötleteket adott a barkácsoláshoz, kézműves foglalkozásokhoz.

2017-ben a József Attila Megyei és Városi Könyvtár két kollégája járta a megyét KönyvtárMozis foglalkozással: Mikolasek Zsófia a *Boltosmesék* című filmmel, (a programsorozat a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetését célzó forrásból valósult meg), és Nász János *A természet IQ-ja* és a *Vad Magyarország – Vizek birodalma* című filmekkel. Mindemellett a kistépüléseken dolgozó könyvtárosok is folytatták KönyvtárMozi-programjaikat. Ez utóbbiak közül a pilismaróti Heckenast Gusztáv Községi Könyvtár munkatársa, Csernátoni Bernadett volt a legaktívabb, ezért egyrészt az ő egyik KönyvtárMozi-programját, másrészt az ÖKO-programsorozat megvalósulását segítette az NKA pályázati támogatása.

Fő célkitűzésünk az volt, hogy 2017-ben legalább 2500 KönyvtárMozi-látogató legyen megyénkben.

2016 és 2017 KönyvtárMozi-látogatóinak számadatai az alábbiak szerint alakultak²:

	Gyerekek	Felnőttek	Idősek	Összesen
2016	273	110	69	452
2017	1907	936	625	3468
Összesen	2180	1046	694	3920

¹ Kapcsolódó cikk: Mikolasek Zsófia (Tatabánya) KönyvtárMozi programok 2017-ben. = KemLIB, 2017. január-február, 25. p.http://kemlib.jamk.hu/szam/2017_02/kemlib_2017_02.pdf <http://www.kemkszr.hu/?q=node/72>

² A KönyvtárMozi résztvevőinek száma itt tekinthető meg (az adatok folyamatosan frissülnek a hivatkozott portálon).

A pályázati időszakban vetített Öko-filmek:

Danka Krisztina: A természet IQ-ja

Török Zoltán: Vad Magyarország – Vizek Birodalma

A Heckenast Gusztáv Községi Könyvtárban (Pilismarót) vetített film:

Bacsó Péter: Te rongyos élet!

1. Beszámoló az öko-filmes KönyvtárMozi programsorozatról

A filmek vetítését Nász János, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár munkatársának, a könyvtári öko-szemlélet „gazdájának” előadása kísérte. Minden vetítés előtt megfigyelési szempontokat adtunk, valamint kiemelt hangsúlyt fektettünk a települések ökológiai értékeire, érdekességeire. A vetítés után a filmek feldolgozásával kapcsolatban, kötetlen beszélgetés formájában vitatta meg az előadó és a közönség, hogy mit tehet egy adott közösség a természeti környezetének megóvásáért, hogyan lehet a mai változó világunkban megvalósítani a természettel való harmonikus együttélést. A két film közül *A természet IQ-ját* főleg felnőtt közönségnek, míg a *Vad Magyarország – Vizek Birodalmát* inkább gyermekeknek ajánlottuk.

Nász János 2017. március 31-én, az Információs és Könyvtári Szövetség és a József Attila Megyei és Városi Könyvtár Tatabányán megtartott KönyvtárMozis továbbképzése keretében *Ökoszemlélet és KönyvtárMozi* címmel prezentációt tartott, és ebben már beszámolt az addig megtartott foglalkozások tapasztalatairól.

A KönyvtárMozi című programsorozatban az NKA támogatásával megvalósított vetítések:

sorszám	időpont	helyszín	a vetített film címe	résztevők száma
1.	2017. január 31.	Bakonysárkány, Községi Könyvtár	A természet IQ-ja	8 fő
2.	2017. február 27.	Dömös, Kőrösy László Községi Könyvtár	A természet IQ-ja	7 fő
3.	2017. április 26.	Kesztölc, Községi Könyvtár	A természet IQ-ja	21 fő
4.	2017. május 3.	Dunaalmás, Leinhardt György Községi Könyvtár	Vad Magyarország - Vizek Birodalma	11 fő
5.	2017. május 31.	Máriahalom, Községi Könyvtár	A természet IQ-ja	5 fő
6.	2017. június 13.	Mocsa, Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár	A természet IQ-ja	9 fő
7.	2017. július 12.	Naszály Községi Könyvtár	Vad Magyarország -	19 fő

			Vizek Birodalma	
8.	2017. augusztus 1.	Pilismarót, Heckenast Gusztáv Községi Könyvtár	A természet IQ- ja	7 fő
9.	2017. szeptember 22.	Szákszend, Községi és Iskolai Könyvtár	Vad Magyarország - Vizek Birodalma	27 fő
10.	2017. október 4.	Tardos, Tardos Község Könyvtára	Vad Magyarország - Vizek Birodalma	17 fő
11.	2017. október 13.	Ácsteszer, Táncsics Mihály Kultúrház és Könyvtár	A természet IQ- ja	17 fő
12.	2017. október 24.	Pilismarót, Heckenast Gusztáv Községi Könyvtár	Te rongyos élet!	8 fő
13.	2017. november 10	Bajna, Községi Könyvtár	Vad Magyarország - Vizek Birodalma	25 fő
14.	2017. november 15.	Vértestolna, Községi Könyvtár	Vad Magyarország - Vizek Birodalma	18 fő
15.	2017. november 29.	Tarján, Tarjáni Községi és Iskolai Könyvtár	Vad Magyarország - Vizek Birodalma	32 fő

A 15 előadás kivonata, tudósításokkal és médiavisszhanggal

2017. január 31. Bakonysárkány, Községi Könyvtár

A programon *A természet IQ-ja* című film bemutatása valósult meg, felvezetéssel és beszélgetéssel a látottak kapcsán.

A film vetítése előtt ismertetésre került a József Attila Megyei és Városi könyvtár, mint öko-szemléletű kulturális szolgáltató hely komplex zöld-információs tevékenysége. A film megtekintése előtt megfigyelési szempontokat kaptak a nézők. A vetítés után másfél órás beszélgetés alakult ki az előttünk álló globális és helyi környezetvédelmi kihívásokról; a klímaváltozás hatásairól, és arról, hogy személyesen, vagy közösségi szinten, egy település lakóiként mit tehetünk környezetünk állapotának javításáért. Számos jó példát hallva egy nagyon is aktív kisközösséget ismerhettünk meg, ami megmutatta azt is, hogy a „KönyvtárMozizásban” mekkora közösségerősítő, közösségépítő erő rejlik.

Kapcsolódó cikkek:

V. T.: KönyvtárMozi - környezettudatosítás. Új szemlélet filmekkel. = Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra, 2017. 02. 08. 4. p. (Lásd melléklet.)

Nász János: KönyvtárMozizás Öko-módon. Bakonysárkánytól Dömösig - KönyvtárMozi a környezettudatosítás jegyében. = JAMK Öko-hírek, 2017. március

<http://www.jamk.hu/?q=hu/okohirlevel/okohirek1703>

Nász János: Bakonysárkánytól Dömösig – KönyvtárMozi a környezettudatosítás jegyében. = KemLIB, 2017. január-február, 26. p.

http://kemlib.jamk.hu/szam/2017_02/kemlib_2017_02.pdf

Nász János: Bakonysárkánytól Dömösig. KönyvtárMozi a környezettudatosítás jegyében.

2017. február 27. Dömös, Kőrösy László Községi Könyvtár

Február 27-én, immár második állomására érkezett a megyei KönyvtárMozi-sorozat rendezvénye, a dömösi Kőrösy László Községi Könyvtárba. Ez alkalommal is a nemzetközi hírű, Hornyánszky Balázs és Taši István tollából származó *A természet IQ-ja* című könyv (Kornétás Kiadó, 2002) filmadaptációja került bemutatásra. Ezt megelőzően Nász János, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár ökológiai szaktájékoztatója ismertette az érdeklődőkkel a megyei könyvtár komplex, sokrétű öko-tevékenységét. Szólt arról is, hogy a „könyvtármozizás” sokkal többet jelenhet egy település életében, mint egy hagyományos filmklub, mivel nemcsak esztétikai élményhez juttat, hanem általa a könyvtár egy olyan találkozóhellyé válhat, mely segíti a lakóhelyükért és környezetükért tenni akaró közösségek létrejöttét. A film lejátsszása után alkalom nyílt kérdések megválaszolására is, melynek során

kiderült, hogy a Visegrádi-hegység lábánál élőket a sokszor dömpingszerű turistaáradat által okozott környezeti problémák érintik a leginkább.

Fotó: Baltás Balázs

Kapcsolódó cikkek:

Balogh Cs.: Az ökológiai kérdés napjainkban az első helyet foglalja el a problémák között. A fenntarthatóságról a könyvtárban. = Komárom-Esztergom Megyei 24 Óra, 2017. márc. 4. 5. p. (Lásd melléklet.)

Nász János KönyvtárMozi Dömösön is. Könyvtárak összefogása a kisközösségek erősítése érdekében. = JAMK Öko-Hírek, 2017. április

<http://www.jamk.hu/?q=hu/okohirlevel/okohirek1704>

Nász János: Dömösön folytatódott az öko-filmes KönyvtárMozi program = KemLib, 2017. március-április 29.

http://kemlib.jamk.hu/szam/2017_04/kemlib_2017_04.pdf

2017. április 26. Kesztlöc, Községi Könyvtár

Április 26-án, a KönyvtárMozi ökosorozatának harmadik állomásán *A természet IQ-ja* című film megtekintése előtt, a jelenlevő több mint húsz nyolcadikos fiatallal arról beszélgetett Nász János előadó, hogy mire büszkék a településükkel kapcsolatban. Különös tekintettel arra voltunk kíváncsiak, hogy egy fiatalnak mit jelent egy kis településen élni, milyen előnyeit és hátrányait érzik a falusi életformának? Érdeklődtünk az iránt is, hogy milyen ismereteik vannak a megváltozott éghajlati-időjárásbeli mintákról, hallottak-e már a klímaváltozásról, és mit tesznek környezetük megóvása, gondozása érdekében. Néhány szóban be kellett mutatniuk Kesztlöcöt egy képzeletbeli „messziről jött embernek”. Ezt követően egy környezetvédelmi totót töltöttek ki, amelyben számot adhattak a Magyarország legfontosabb természeti értékeivel, madarak, hullók, növények neveivel és a közelmúltban, a Föld Napjával kapcsolatos hazai eseményekkel kapcsolatos tudásukról. A filmet követően a természet és

ember kapcsolatát tekintettük át, valamint a személyes példák fontosságáról beszélgettünk, hiszen a környezetvédelmi totó egyik kérdése a Föld Napjának jelmondatára vonatkozott: „*Ki mondta, hogy nem tudod megváltoztatni a világot?*” Mindez egybecseng a film mondanivalójával: a bennünk lévő életosztón-kódok, programok mellett a tudatosságnak is jelentős szerepe van abban, hogy egy szerethetőbb, élhetőbb világot teremtsünk magunknak.

Fotó: Nász János

2017. május 3. Dunaalmás, Leinhardt György Községi Könyvtár

Igazi tavaszi időben került sor a „zöld” KönyvtárMozi negyedik előadására Dunaalmáson, a Leinhardt György Községi Könyvtárban. Kecskeméti József tanár-könyvtáros úr szervezésének köszönhetően nemcsak a diákjai, hanem érdeklődő családok is helyet foglaltak az ízlésesen berendezett, takaros kis könyvtárban, ami az ott élők szellemiségét és a könyvek iránti érdeklődését is tükrözi. A *Vad Magyarország - Vizek Birodalma* című film vetítése előtt a József Attila Megyei és Városi Könyvtár ökológiai szaktájékoztatója, Nász János bevezető előadásában megemlítette, hogy a település rendkívüli történelmi háttérrel rendelkezik, és olyan kulturális értékei vannak, melyekre büszkék lehetnek az itt lakók. Kitért arra is, hogy a múlt mindenkit arra kötelez a jelenben, hogy ezekre a gyökerekre, alapokra építkezzen, és szervezzen közösséget. A film címe is alkalmas hívómondat volt, hiszen Európa második legnagyobb folyója mellett terül el a település. Hazánk víznagyhatalom, ezért óvnunk,

védenünk, és tisztán kell tartanunk folyóinkat, tavainkat, s ez kijelölheti a dunaalmásiak egyik legfontosabb közösségi feladatát is. A bevezető előadást követően az érdeklődőkkel közösen került sor a szokásos öko-totó kitöltésére, kiemelve a megújuló energiák fontosságát, jövőbeli szerepét életünkben. A beszélgetés során szó esett a hulladékmentesség felé vezető út lehetőségeiről, az élelmiszerpazarlás megszüntetéséről, és a helyi termelés, gazdálkodás fontosságáról, a vegyszermentes élet egészségmegőrző szerepéről. A film megtekintése után a bemutatott természeti tájak, őshonos állatok, a vízi- és vízparti élővilág életünk fenntartásában játszott szerepéről folyt az előadó és a közönség közötti diskurzus.

Fotó: Nász János

2017. május 31. Máriahalom, Községi Könyvtár

Május utolsó napján tartottuk meg Máriahalmon a havi öko-KönyvtárMozi vetítést. A rendezvényen sajnos csekély számban jelentek meg az érdeklődők, annak ellenére, hogy a településen az ökotudatos gondolkodás nem áll távol a lakosoktól. A közelmúltban bio-falu településrészt alakítottak ki, és az ökoturizmus létrehozása is szerepel az önkormányzat tervei között. Ehhez a környezet kiválóan adja magát, hiszen a falu a Gerecse szélén, a Pilis közelségében terül el. Az ez irányú erőfeszítések egyelőre még nem értek be. *A természet IQ-ja* című filmet megnézve az a gondolatunk támadhat, hogy minden kezdet nehéz, de minden ember számít, és az elvetett mag majd remélhetőleg meghozza gyümölcsét.

Fotó: Takács Viktória

Kapcsolódó cikkek:

Nász János: KönyvtárMozi Mocsán és Máriahalmon. KEMLIB, 207. 5-6. sz. 22. p.

http://kemplib.jamk.hu/szam/2017_06/kemplib_2017_06.pdf

2017. június 13. Mocsa, Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár

A júniusi KönyvtárMozi következő állomása a mocsai Petőfi Sándor Községi Könyvtár volt, középpontban a természettel, a környezettel *A természet IQ-ja* című film kapcsán. Ez alkalommal a bennünk oly sokszor felmerülő és visszatérő kérdések kerültek terítékre: kik vagyunk, miért vagyunk itt a Földön, és mi a dolgunk? Persze ezeket a kérdéseket nem filozófiai magasságokból próbáltuk megközelíteni, hanem inkább a gyakorlatias oldaláról: mit tehet az egyén, a falu, a helyi közösség azért, hogy harmonikus viszonyban legyen a környezetével? Mocsa a Kisalföld szélén, közel a Gerecse lábához terül el. Javarészt mezőgazdasági területek veszik körül. Híres horgásztavai vannak, ahol esetleg lehetne ökoturisztikai fejlesztést is megvalósítani – merült fel a beszélgetés során. A gondolatébresztő film bemutatása, és azt megelőző és követő beszélgetések nemcsak a helyi közösség megerősítését szolgálták, hanem arra is ráébresztették a hallgatóságot, hogy hazánk minden egyes települése egy egyedi ékszer, amelynek értékeivel és gazdagságával nemcsak az ott

élőknek kell tisztában lennie, hanem másokban is tudatosítani kell, mert így erősíthetjük egymást. A találkozónk mottójául éppen ezért azt a gondolatot választottuk, hogy *„Nem túlélni, hanem megélni kell mindent, ami körülöttünk van, és élni az ezekből adódó lehetőségekkel!”*

Fotó: Varga Orsolya

Kapcsolódó cikkek:

Nász János: KönyvtárMozi Mocsán és Máriahalmon. KEMLIB, 207. 5-6. sz. 22. p.

http://kemplib.jamk.hu/szam/2017_06/kemplib_2017_06.pdf

2017. július 12. Naszály, Községi Könyvtár

KönyvtárMozi-turnénk következő állomása Naszályon, a szépen felújított községi könyvtárban volt. Ezúttal a *Vad Magyarország - Vizek Birodalma* című természetfilmet néztük meg azokkal az óvodásokkal és kisiskolásokkal együtt, akik a könyvtár által szervezett tábor lakói voltak. Jól használhattuk a KönyvtárMozi központi módszertani füzetet, amely a filmmel kapcsolatos kreatív, játékos feladatokat és ötleteket tartalmazott. A jó hangulatú,

gyermekzsivajjal kísért filmnézés nemcsak hazánk természeti környezetének és értékeinek megismerését tette lehetővé az évszakok változásában, de jó alkalom volt arra is, hogy a játékos feladatokkal kísérve felhívjuk a figyelmet anyanyelvünk gazdagságára, csodálatos fogalmi és képi világára. Továbbá buzdítsuk a gyermekeket arra is, hogy ösztönözzék szüleiket a KönyvtárMozi látogatására. A filmet megelőző beszélgetésben a gyerekek lakóhelyük természeti, környezeti érdekességeiről adtak számot, és elmondták azt is, hogyan óvják a növény- és állatvilágot. Többen tettek említést a szelektív szemétyűjtésről és az ivóvízzel való takarékoskodásról is. Ez a nap megerősített bennünket abban, hogy a KönyvtárMozizást lehet is, és érdemes is elég korán kezdeni.

Fotó: Nász János

2017. augusztus 1. Pilismarót, Heckenast Gusztáv Községi Könyvtár

Pilismaróton a hőségriadó kellős közepén találkozhattunk néhány lelkes látogatóval KönyvtárMozizásunk során, akiket a fent említett időjárási körülmény sem tántorított el attól, hogy megtekintsék *A természet IQ-ja* című filmet, és véleményt és gondolatokat is cseréljünk róla. Nász János a bevezetőjében megemlítette, hogyan és miért is kerültek természetfilmek a könyvtármozis ajánlat-csomagba. Napjaink egyik legfontosabb kihívása, és az előttünk álló, megoldásokra váró kérdések közül talán a legfontosabb természeti-környezeti állapotunk, helyzetünk, környezeti értékeink megóvása. E feladat megoldásában mindenkinek ki kell vennie a részét. A környezet nem tőlünk független valami, hanem az ember maga is szerves része a természetnek. A film éppen ezért számos olyan jellegű kérdést vetett fel, melyek továbbgondolhatók. Amennyiben megértjük a természetet, beszélünk a nyelvén, úgy saját magunkkal is sokkal jobban tisztába kerülhetünk. Ez a jövő záloga, mert már érzékelhetők időjárásunk szélsőséges változásának jelenségei, és a globalizáció kártékony hatásai is egyre erőteljesebben érnek el bennünket. Fel kell készülnünk minderre, és alkalmazkodnunk kell a változásokhoz. Ebben nagy szerep hárul már most is a falvainkra, és az ott élő, felelősséget vállaló kisközösségekre, szerveződésekre. A filmet követően még csaknem fél órát beszélgettünk a falu környezeti értékeiről, szépségeiről, és a jövőnket érintő teendőkről, helyi kezdeményezésekről, cselekvésekről. Jó történelmi példa volt erre helyszínünk: a régi

gazdasági épületben lévő könyvtár természetes „léghondija”, amit a jól ismert Heckenast-család egykor építtetett, s melynek hatására nem éreztük meg a hatalmas délutáni hőséget.

2017. szeptember 22. Szákszend, Községi és Iskolai Könyvtár

Szeptember 22-én, éppen az őszi napéjegyenlőség napján folytatódott a KönyvtárMozi-program sorozat. Most a *Vad Magyarország – Vizek Birodalma* című, a hazai ikonikus természeti tájainkat az évkör forgásában és változásában bemutató filmet tekintettük meg a helyi Öveges József Általános Iskola mintegy harminc diákjával és kísérő tanáraikkal. Örömmel szolgát, hogy ennyi fiatallal oszthattuk meg a gondolatainkat. Kiderült, hogy az iskola, mint ökoiskola sokat tesz a környezettudatosítás terén. Rendezvényeket szerveznek az országos és nemzetközi jeles ökonapok alkalmából, sőt fenntarthatósági témahetet is tartanak. November első hetében pedig az egész falu „bezöldül”. A könyvtár mindig szilárd közösségi pont a helyi közösségek számára. Bevezetőként beszélgettünk az ökológia fogalmáról, és kikerestük a kézikönyvekből a meghatározását. Szót ejtettünk a megváltozott időjárásmintákról, a globális felmelegedésről, a megújuló energiák használatáról. Jó helyi példa erre a közösségi ház tetőrézére felszerelt napkollektor. A Kisalföld szélén lévő település környezetét egyébként a folyók, patakok, az ős-Duna alakította ki, így a vizekben bővelkedő Szákszend ifjú lakói körében talán nagyobb érdeklődés övezte a hazánk vízi élővilágát bemutató filmet. A megfigyelési szempontok megadása után kezdődhetett a vetítés, amit játékos formában történő megbeszélés követett a „könyvtármozis” módszertani füzet

felhasználásával. Zárásként arról gondolkodtunk együtt, mit is tehet ez a korosztály azért, hogy szerethetőbb és fenntarthatóbb világunk legyen, és hogyan vállalhat felelősséget a lakóhelyéért. Kiemeltük azt, hogy a személyes és helyi közösségi példák talán kis lépéseknek számítanak bolygónk ökológiai helyzetének javítása tekintetében, de ha sokan megteszik ezt, akkor visszafordíthatóak lehetnek eddigi civilizációs kártevéseink. Jó volt érezni azt, hogy a találkozás után több diák és nevelő köszönetét fejezte ki azokért az élményekért, melyeket e röpké két órában a mozizással tudtunk nyújtani. Akármilyen kis település is Szákszend, a környezettudatosításért tett felelősségvállalásuk követendő példa lehet az élhető és szerethető település megteremtéséért tenni akarók számára.

2017. október 4. Tardos, Tardos Község Könyvtára

Október hónap első szerdájára kaptunk meghívást Tardosra, a községi könyvtárba KönyvtárMozi előadásra. Mivel a mozi közönsége 3. és 7. osztályosokból került ki, így ez alkalommal a *Vad Magyarország - Vizek Birodalma* című filmet vetítettük. Felvezetésül szó esett a település és környékének természeti értékeiről és látnivalóiról. Volt miről beszélni, hiszen a falu a Gerecse lábainál fekszik, gyönyörű természeti környezetben, kis tavak és erdők ölelésében, és itt bányásszák a híres vörös márvány alapját képező mészkövet. Mindenképp felhívtuk a figyelmet arra, hogy lakóhelyünk és közvetlen környezetünk gondozása, tisztántartása és szeretete vezet el a környezettudatos emberré váláshoz. Bármennyire fiatal a hallgatóság, tudniuk kell, hogy már most felelősségük van ebben. A film megnézéséhez szempontokat adtunk: a természeti évkör változásai, a magyar természeti tájak és értékeik, a növény- és állatvilág csodálatos sokaságának megfigyelése és a folyók szerepe az élet fenntartásában. Persze pihenésképpen a filmmel kapcsolatosan játszottunk is, például állatfelismerőt. A Balatonnál többen is jártak már, és elmesélték a vízzel kapcsolatos

élményeiket. A kísérő tanárok elmondták, hogy pályáznak az öko-iskola címre. Mi, a megyei könyvtár nevében felajánlottuk információközvetítő segítségünket, és felhívtuk figyelmüket a honlapunkon megtalálható öko-rovatunkra.

2017. október 13. Ácsteszer, Táncsics Mihály Kultúrház és Könyvtár

Október 13-án Ácsteszerre érkezett meg könyvtárunk KönyvtárMozi szolgáltatása. A településen ez volt az első előadásunk. *A természet IQ-ja* című filmet ajánlottuk a helyiek figyelmébe. Felvezetésképpen elmondtuk azt, hogy a 80-as évek elején a megyei könyvtár volt az, mely többek között itt, a Bakonyalján nyújtott bibliobuszos szolgáltatást, és erre a hallgatóságból volt, aki emlékezett is. Beszéltünk még az előttünk álló, vagy a már most tetten érhető környezeti változásokról, melyek alkalmazkodást és cselekvést kívánnak társadalmunk minden szereplőjétől. Mindenki fontos tényező ebben, lett legyen a legkisebb település egyszerű polgára vagy döntéshelyzetben lévő szakember, politikus. De ne várjuk azt, hogy a környezetünk azért javuljon, mert „fölről” úgy határoznak, vagy intézkednek. Falvaink szerepe jelentősen meg fog nőni a következő években, hiszen csak ezek a településformák képesek az öfenntartásra, öngondoskodásra. Újra élhetővé, szerethetővé kell tenni településeinket. Ehhez viszont tette kész, cselekvő közösségeket kell létrehozni, melyek kulturális bázisai a szinte minden kis településünkön megtalálható könyvtárak lehetnek. Ezért

fontos, hogy működőképessé, szellemi-lelki otthonná emelkedjenek a községi könyvtárak. Így, általuk már nemcsak az egyszerű könyvtári szolgáltatásokat, de a környezettudatosítással kapcsolatos információkat is igénybe tudják venni a könyvtárhasználók. A film megtekintése után világunk intelligens tervezettségével kapcsolatos kérdések, gondolatok, hozzászólások hangoztak el.

Táncsics Mihály, a sajtószabadság egykori élharcosának faluja gyönyörű környezeti fekvéssel rendelkezik a Vértes és a Bakony közt, ahol a helyi értékek megbecsülése és tudatosítása a lakosságban, valamint bemutatásuk az idelátogatók számára, a közeljövő egyik fontos feladata lehet. A rendezvény iránti szép számú érdeklődés, a több mint kétórás, jól sikerült találkozó, a hozzászólások és vélemények azt mutatták, hogy az itteni lakosság körében van igény kulturális jellegű találkozókra.

2017. október 24. Pilismarót, Heckenast Gusztáv Községi Könyvtár

Az augusztusi KönyvtárMozi-vetítés után – amikor *A természet IQ-ja* című filmet tekinthették meg az érdeklődők, - a helyi nyugdíjasokból álló közönség ezúttal a *Te rongyos élet!* című alkotást kérte levetíteni. Csernátoni Bernadett, a település könyvtárosa volt ezúttal a lelkes „mozigépész” és beszélgetőtárs. A film sok mindenkiben felkeltett gondolatokat.

Csernátoni Bernadett beszámolója szerint a helyi nyugdíjasok szoktak általában KönyvtárMozizni. Közösén választották ki ezt a filmet is, mint ahogyan az sok alkalommal

már történt. Mivel rendszeres kis csapat van, akik járnak, így Bernadett figyelembe szokta venni, hogy mit szeretnének megnézni. Már az is jó közös program, amikor kitalálják, melyik legyen a következő megnézendő film.

Ezen a vetítésen 8 fő vett részt.

A *Te rongyos élet* című film mindenkinek nagyon tetszett. Egyetlen férfinézőnk teljesen el volt ájulva Udvaros Dorottyától, mind a művésznő külseje, mind pedig alakítása miatt. Ugyan a film témája szomorú, komolyabb elgondolkodás után megrázó, mégis sokszor neveltünk, míg néztük: Azon, ahogy Sziráky Lucy nem hajlandó elfogadni a történeteket, ahogy elvárja a felé irányuló hódolatot, vagy éppenséggel csöbe húzza a rendőr századost. Ahogyan a határozott, hithű Kiptár tanító megenyhül, szinte behódol Lucynek. Nagyszerűen alakított Körmendi János a grófék inasaként, akik már-már nevetségesen vágytak a kiszolgálásra. Mindenki örömmel látta a vásznon most is fiatalkora színészeit.

A film utáni beszélgetésünkön kiderült, hogy személyes tapasztalata a kitelepítésekkel kapcsolatban ugyan nincsen senkinek, de Benkovits Zsuzsanna elmesélte, hogy milyen mély benyomást tett rá a Bajor Gizi Színézmúzeumban tett látogatásakor, amikor elmesélték neki a következő történetet: „Géppisztolyos nyilasok házkutatást tartottak, mert Bajor Gizi férjét keresték. Gizi hangosan vitakozott velük. Mint később kiderült, a zsidó származású fül-orr-gégész professzor, Germán Tibor eközben a villa manzárdszobájában, a beépített szekrény hátsó lapja mögött kialakított búvóhelyen ült. Bár a zakóját egy széken felejtette, szerencsére ez nem tűnt fel a nyilasoknak. Bajor Gizi sok embernek segített, nem csak férjét védte meg.” Végül addig beszélgettünk a múzeumról, hogy elterveztük, meglátogatjuk 2018-ban a Nyugdíjas Klubosokkal.

2017. november 10. Bajna, Községi Könyvtár

November 10-én Bajnán mutattuk be a *Vad Magyarország- Vizek Birodalma* című filmet a KönyvtárMozis ajánlások alapján. Ezúttal a helyi iskola negyedikes osztályával matinéztünk. Mivel maga az intézmény is öko-iskola, és csodálatos természeti környezetben, a Gerecse egyik kis völgyében van, könnyű dolgunk volt a fenntarthatósággal kapcsolatos érzékenyítés terén. A gyerekek természetismeretből jól felkészültek, érdeklődők és közreműködők voltak. A film előtt és után is játszottunk, felhasználva az öko-könyvtármozis módszertani füzetet. A fiatalok közül nagyon sokan elmesélték, hogy otthon és településük környezetében mit tesznek annak megóvása érdekében. A jó hangulatú és értékekkel bíró találkozó létrehozása dicséri a helyi könyvtáros és a pedagógusok munkáját, akik sokat tesznek azért, hogy a település maga is zöldfaluként kerüljön a köztudatba. Községi házukban és a helyi művelődési otthonban is rendszeresek az ökotáborok, természetismereti vetélkedők, melyet a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer könyvtári háttéré és a lelkiismeretes helyi könyvtáros tart mozgásban a település irányítóival való együttműködésben. Az önkormányzat teljes támogatását bírják az ilyen jellegű rendezvények, foglalkozások, előadások, találkozók. Előző évben itt ökotáborot rendezhettünk a József Attila Megyei és Városi Könyvtárral, és most is öröm, jó érzés volt itt lenni.

2017. november 15. Vértestolna, Községi Könyvtár

November 15-én egy igen fiatal korosztálynak, a helyi 1. és 3. osztályosoknak mutattuk be a *Vad Magyarország – Vizek Birodalma* című ökofilmet. A csöppségek becsületére legyen mondva, szinte mozdulatlanul végigülték és élvezték a látnivalókat. Persze nem maradhatott el a játék sem. A gyerekeknek fel kellett sorolniuk a filmben szereplő állatokat, növényeket, foglalkozásokat, sőt az évszakok változásáról látottakat is röviden össze kellett foglalniuk.

Szólásokat és közmondásokat is gyűjtöttünk a filmben szereplőkkel kapcsolatban. A jól felkészített és fegyelmezett kicsikkel öröm volt dolgozni. Ők a településük jövője. Nem mindegy, hogy felnőttként milyen viszonyuk lesz a falujukhoz. Nem beszélve arról, hogy ha már most fontosnak tartják gyönyörű környezetük megőrzését, hathatnak a náluk idősebbekre is. Sőt bevonhatják a felnőtteket a KönyvtárMozi más programjaiba is. A gyerekek elmondták, hogy még sok ilyen, vagy ehhez hasonló filmet szeretnének látni a közeljövőben.

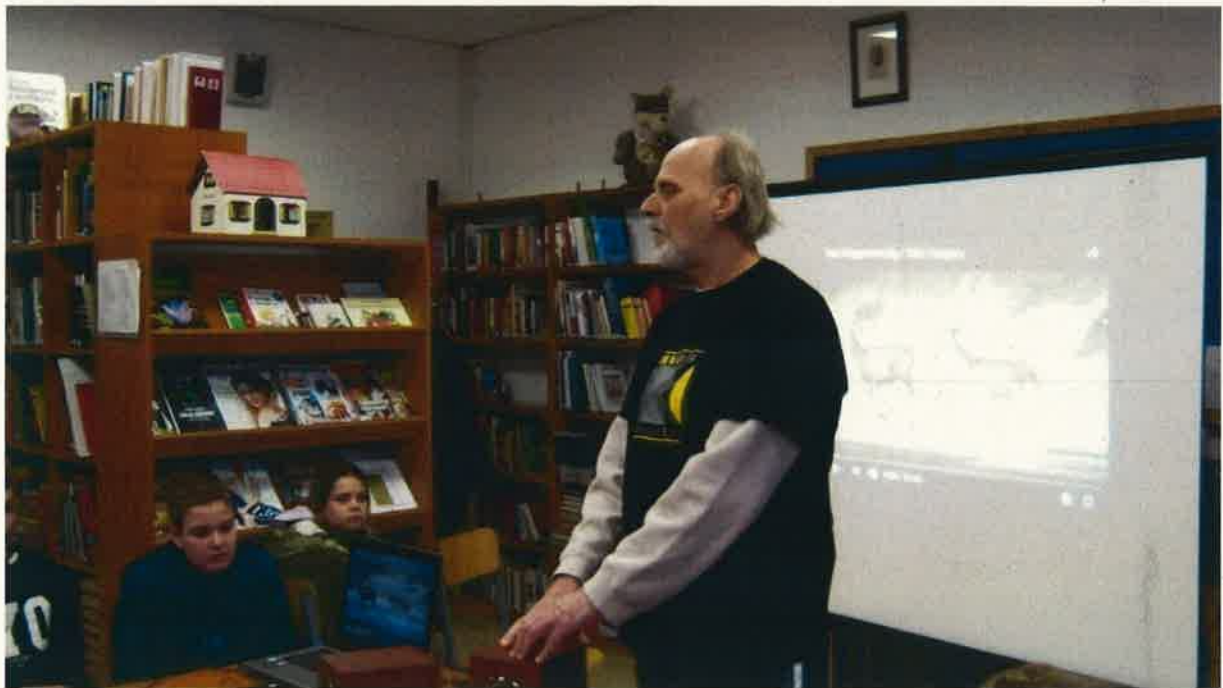

2017. november 29. Tarján, Tarjáni Községi és Iskolai Könyvtár

Több mint harminc 6. osztályos fiatal számára vetítettük le Tarjánban november 30-án a KönyvtárMozi programsorozat keretében a *Vad Magyarország- Vizek Birodalma* című filmet. A film előtt Tarján környezeti értékeiről volt szó. A sok jelentkező diák közül alig tudtuk kiválasztani azokat, akik bemutathatták lakóhelyük értékeit. Az évszakok változásairól is beszélünk, hiszen a film maga is erre az idővonalra épül fel. Külön feladat volt a gyerekek számára a filmben látott állatok számba vétele, az ország természeti egységeinek felsorolása, és a hozzájuk köthető személyes élmények megosztása. Kitértünk a falusi életmód adta értékekre, és arra, hogy az itt élőknek kötelessége a helyi értékek megőrzése és gondozása. Mivel a település lakosságának jelentős része német nemzetiségű, szót ejtettünk arról is, hogy milyen fontos a nemzetiségi hagyományok ápolása. A gyerekeknek ki kellett találniuk a németiség és a magyarság közösségi tudatában létező szimbólumok közül azt a kettőt, amelyeket egy-egy állat jelképez. Így „talált egymásra” a sas és a kerecsensólyom a tarjáni KönyvtárMoziban.

Fotók: Bula Imréné

Mikolasek Zsófia

Mikolasek Zsófia igazgató

Nász János

Nász János projektmenedzser